

LIBERALA PARTIET

Vår politik

Här presenteras Liberala partiets politik uppdelat i kortfattade sakfrågor. Notera att detta är vårt slutmål inom politiken. Förslag som går i riktningen åt det håll som presenteras här kan förvänta sig att få LP:s stöd. Det är ganska stora förändringar jämfört med dagens system, och är inget som kan införas över en natt, eller ens en mandatperiod.

===

Alkohol och narkotika

Vår utgångspunkt är att människor ska få göra vad de vill så länge de inte skadar någon annan. Droger innebär risker, men vilka risker man tar med sitt eget liv har ingen annan rätt att bestämma. Att skydda medborgarna från deras egna beslut är därför ingen legitim uppgift för staten.

De liberala principerna ligger till grund för vår drogpolitik, men det är värt att påpeka att de här principerna inte är gripna ur luften. De finns därför att ofrihet får dåliga konsekvenser och det gäller i allra högsta grad på drogområdet. Den repressiva drogpolitiken för mer skada än nytta.

Först och främst drabbas missbrukarna. Förbudspolitik leder till att medlen de är beroende av blir oerhört dyra och för att finansiera missbruket krävs extraordinära inkomster. För missbrukare som inte är rockstjärnor eller börsklippare är kriminalitet och prostitution ofta de enda alternativen. Trots de höga priserna finns det inte heller några kvalitetsgarantier för drogerna som köps på gatan, utan de kan innehålla vilka gifter som helst.

Och kriminalitetens offer är många. Människor som drabbas av inbrott får sina hem länsade på tillgångar och berövas känslan av integritet och trygghet. Väpnade rån ger butikspersonal psykiska men för livet. Den svarta marknaden för narkotikaklassade preparat är också en födkrok för den organiserade brottsligheten som hotar rättssamhället.

Om istället preparaten gick att köpa för ett par tiar på ett apotek skulle vi slippa om inte allt så i alla fall en mycket stor del av allt detta.

Men det slutar inte där. Den kanske allra värsta konsekvensen av den repressiva drogpolitiken är oron och instabiliteten i producentländerna. Narkotikasyndikat med egna arméer sprider skräck och hotar demokratins ställning. Korruptionen inom rättsväsendet blir nästan omöjlig att bekämpa och undergräver tilltron till rättsstaten. Dessutom används inkomsterna som drogerna genererar i vissa länder till att finansiera terrorism. Inget av detta skulle vara möjligt om exempelvis opiumvallmo behandlades som kaffebönor eller vilken råvara som helst.

Så, vi har en ideologisk grundad syn på politiken, men det finns goda skäl till det. Konkret innebär Liberala partiets drogpolitik att vi till att börja med kräver att bruket av narkotika avkriminaliseras (det handlar egentligen om en återgång till det som gällde fram till 1989). Vidare vill vi att produktion, distribution och innehav av narkotika legaliseras stegvis och att cannabis legaliseras först. Ett första steg mot detta är att Sverige säger upp FN-konventionen från 1961 som kräver att narkotika ska vara förbjudet.

Missbrukarvården ska individualiseras genom att missbrukaren själv får välja vårdgivare och att vilka metoder som ska tillämpas - subutex, metadon, sprutbyten etc. - avgörs av den enskilde individen i samråd med ansvarig läkare.

Vad gäller alkoholpolitiken kräver Liberala partiet att Systembolagets försäljningsmonopol på alkohol avskaffas snarast.

===

Arbetsmarknad

Arbetslöshet är ett mycket onaturligt inslag i en marknadsekonomi. I en jämförelse med resten av ekonomin framstår det som märkligt att ofantliga mängder av samhällets mest värdefulla resurs - arbetskraft - bara går till spillo. Att det uppstår luckor på ett par månader mellan jobb är förvisso inte konstigt, men att människor går utan arbete månad efter månad, år efter år, har sin förklaring i förhållanden vi normalt inte förknippar med en marknad, i det som gör att arbetsmarknaden inte riktigt är en marknad.

Att utbud och efterfrågan inte möts på arbetsmarknaden beror i huvudsak på två saker. För det första kan priset på arbetskraften - lönen - inte variera hur som helst. Den regleras av kollektivavtal som sätter en lägstanivå. Det för med sig att de som arbetsgivarna bedömer har en arbetsförmåga som ligger under den nivån inte blir anställda. Det drabbar förträdesvis ungdomar, invandrare och funktionshindrade, som därför aldrig får visa vad de kan. För det andra får den som är utan arbete ersättningsinkomster i form av A-kassa eller bidrag av olika slag som kan göra det mindre attraktivt att ta ett jobb med låg lön än att fortsätta vara arbetslös.

Inget av detta behöver vara dåligt eller fel. Det är svårt att föreställa sig en arbetsmarknad där inte något slags kollektivavtal skulle uppstå förr eller senare, och någon form av skydd mot inkomstbortfall är nog de flesta beredda att betala för. Felet är att de här systemen regleras och skyddas av staten. Det innebär dels att individens frihet att välja själv går förlorad, dels att de mekanismer som kan korrigera ett icke fungerande system sätts ur spel.

Om det t.ex. var möjligt att gå ur facket och ta ett jobb till en lägre lön än vad kollektivavtalet tillåter, skulle säkert en del långtidsarbetslösa göra det. Om det blev många, skulle facket vara tvunget att tänka om ifråga om vilken nivå på lägsta lönen som är rimligt. Men det kan i praktiken inte bli så eftersom kollektivavtalens ställning skyddas i Medbestämmandelagen (MBL).

På samma sätt skulle man, om facket hade hela ansvaret - inklusive finansiering - för försäkringarna mot inkomstbortfall, vara tvungen att sätta ersättningsnivåer efter hur stor benägenheten bland medlemmarna att söka mindre attraktiva jobb verkligen är. Men det är inte möjligt eftersom det är staten som bestämmer villkoren för socialförsäkringarna.

En tredje kategori av hinder mot en fri arbetsmarknad är de som finns i Lagen om anställningsskydd (LAS). Turordningsreglerna för uppsägningar innebär att de som är nya på arbetsmarknaden får svårt att etablera sig. De leder också till att folk generellt blir rädda för att byta jobb, och vi får därför ett stelt arbetsliv med brist på dynamik och konkurrens.

Liberala partiet vill avskaffa de legala hindren mot fri konkurrens på arbetsmarknaden. Först och främst ska LAS och MBL avskaffas. Tidpunkten för det väljs så att arbetsmarknadens parter får en möjlighet att föra in anställningsskydd och medbestämmande i kollektivavtal.

Vidare kräver vi att den partsstyrda Arbetsdomstolen avskaffas. De mål som drivs där nu kommer istället att föras till ordinarie civilrättsliga domstolar. Arbetsmarknadens parter har förstås ändå möjlighet att på frivillig basis inrätta egna skiljenämnder som alternativ till civildomstolarna. Kontrollen över A-kassorna avser vi föra tillbaka till fackförbunden, varvid den statliga subventionen fasas ut. I samband med det avskaffas Arbetsförmedlingen som en statlig verksamhet.

===

Försvaret

Försvaret är statens andra legitima huvuduppgift. Försvarets primära ansvarsområde ska vara att försvara landet mot yttre angrepp. Därför är Liberala

partiet väldigt tveksam till dagens försvarspolitik vars huvudinriktning verkar vara utlandsoperationer. I de tidsperioder där de yttre hoten är få eller obefintliga ska försvaret vara i en sådan status att det snabbt kan ökas i styrka ifall ett hot dyker upp igen.

===

Rättsväsende

Statens första uppgift är att tillhandahålla ett fungerande rättssystem, d v s ett system för att skydda och värna våra grundläggande rättigheter inom landets gränser. Dagens rättsväsende klarar inte av att hantera och utreda brott på ett tillfredställande sätt. Ett stärkande av polisens effektivitet ska ske på tre sätt:

1. En ökning av polisens resurser.
2. Tydligare krav på effektiv resursanvändning för berörda myndigheter.
3. En genomgripande reformering av regelverk och lagstiftning, inklusive avskaffandet av förbud av privatmoralisk karaktär.

Människor skall känna sig trygga och skyddas mot vålds- och egendomsbrott, i vid bemärkelse, men vi behöver ingen överförmyndare.

===

Integritet

Den som har rent mjöl i påsen har inget att frukta, heter det. Det tror inte vi. Vad som är rent är ofta en bedömningssak. Det du tycker är det finaste mjöl som finns tycker någon annan luktar illa. Vem vet, kanske kan du göra sprängmedel av det? Och även om man inte har något att frukta betyder det inte att myndigheter och företag har rätt att snoka i våra påsar närhelst de vill. Men det är dit vi är på väg, och det måste vi stoppa.

Liberala partiet är mot massavlyssning av svenska folket och kräver att FRA-lagen rivs upp. Vi tycker inte att upphovsrättsinnehavare ska få begära ut IP-adresser från privatpersoner och vill därför avskaffa Ipred. Ytterligare inskränkningar av integriteten genom ACTA och datalagringsdirektivet säger vi också nej till.

===

Invandring och asyl

Debatten om invandring har blivit alldeles skev. Immigration ses som kostnader och hot, och frågan som diskuteras är hur dessa ska begränsas så mycket som möjligt. Liberala partiet ser istället invandringen som en möjlighet att berika Sverige, både ekonomiskt och kulturellt.

Det finns problem med arbetslöshet i vissa invandrargrupper, men det beror i första hand på svagheter i de svenska arbetsmarknads- och bidragssystemen. Dem vill vi rätta till; se avsnittet Arbetsmarknad. Dessutom är det inte ett större problem att en invandrare är arbetslös än att en infödd svensk är det. Vi har egentligen ingen särskild integrationspolitik, utan samma rättigheter och skyldigheter ska gälla för alla.

Liberala partiets utgångspunkt är att statsgränser inte ska få hindra människor från att förverkliga sina livsprojekt. Den fria rörligheten inom EU var en bra reform, men det finns inget skäl att stanna vid EU:s gränser. Vi vill öppna för invandring från hela världen genom att principen om gemenskapsföreträdare - att jobb i första hand ska gå till sökande inom EES/EU - samt visumkravet för personer från länder utanför Schengenområdet avskaffas.

Oavsett vad som händer med migrationspolitiken i övrigt finns det ett värde i att slå vakt om rätten att söka asyl på grund av förföljelser. Asylrätten ska grundas på flyktingkonventionen.

===

Kultur

Kulturen har två funktioner i ett samhälle: å ena sidan en källa till förströelse och starka upplevelser för många människor, å andra sidan en institution som har till uppgift att granska och ifrågasätta samhällets värderingar och maktstrukturer. Ingen av dessa funktioner gör det lämpligt att finansiera kultur med skatter - den första för att det inte behövs, den andra för att det inte går.

Den första aspekten, den individuella upplevelsen, är viktig, men det finns inget skäl och ingen rättvisa i att ta ifrån människor rätten att själva vilja vilka av möjliga kulturupplevelser de ska prioritera med sina pengar. Eller om det alls är kulturupplevelser som de vill prioritera.

Den andra funktionen, granskningen och ifrågasättandet, kan kulturen inte fullgöra om den är beroende av den rådande maktens gillande för sin existens. Tyvärr är det så idag. Och så länge det finns bidrag för kultur, kommer alltid några att söka dem, och de som inte gör det får mycket svårt att konkurrera. Det enda sättet att komma ur det här och öppna för en kultur med ett större mått av oberoende är att avskaffa alla offentliga kulturbidrag.

Liberala partiet kräver därför att det skattestödet till kultur fasas ut med början kommande mandatperiod. Utfasningen görs över en period på 5-10 år, dels för att undvika att avkastning på redan gjorda investeringar uteblir, dels för att ge tid för bildandet av alternativa finansieringsformer.

===

Medier

Det finns få verksamheter som är så olämpliga att driva i offentlig regi som medier. För att demokratin ska fungera behövs fria medier som kritiskt granskar den förda politiken och avslöjar övergrepp och maktmissbruk. Om staten driver medieföretag och dessutom ser till så att de har en dominerande ställning, blir den fria granskningen av makten allvarligt begränsad.

Tyvärr är det den situationen vi har. Sveriges Radio och Sveriges Television arbetar på riksdagens uppdrag. De har garanterad finansiering genom en tvångsindriven avgift som drabbar alla som innehar TV-mottagare. Avgiften sätts tillräckligt högt för att ingen annan aktör ska kunna hota de statliga kanalernas position på områden som nyhetsförmedling och samhällsjournalistik, dvs. just de områdena där det är viktigast att statliga medier inte dominerar.

Liberala partiets syn är att staten inte ska driva kanaler och att ingen ska behöva betala något till staten för att han eller hon har en TV. Vi kräver till att börja med att TV-avgiften görs frivillig, och i nästa steg att Sveriges Radio och Sveriges Television säljs ut. Man kan tänka sig flera alternativ för finansiering - abonnemang, reklam, donationer - och flera alternativ för huvudmannaskap - enskilt ägande, folkrörelser, stiftelse. Vad som passar SR och SVT bäst utreds som förberedelse för försäljning.

Frekvensutrymme i etern är ännu ett medel som staten kan använda för att kontrollera medielandskapet. Det finns verkligen ett behov av att dela upp frekvenser, men det ska inte ge myndigheter inflytande över vad som sänds och av vem. Liberala partiet vill att frekvensband ska auktioneras ut som nu, men att kraven på programutbudet för att få köpa frekvenser, såsom lokalt innehåll och barnprogram, avskaffas. Vi vill också avskaffa koncessionsavgifterna för radio. De saknar motivering och fungerar bara som inkomstkälla för staten.

Vad gäller tryckta medier har vi en motsatt situation på så sätt att staten inte vill försvåra för företagen utan tvärtom hålla dem under vingarna med skattefinansierade subventioner. Liberala partiet försvarar förstås inte detta heller utan kräver att presstödet avskaffas.

===

Miljö

Det är en felaktig föreställning att det inte skulle finnas någon liberal miljöpolitik. Det handlar inte heller om något slags tillägg till liberalismen utan tvärtom en naturlig följd av rättsprinciperna som vår politik bygger på. Precis som jag inte har rätt att förstöra en annan människas liv, hälsa eller egendom med våld har jag inte rätt att göra det genom utsläpp eller annan resursförstöring.

Kort sagt handlar den liberala miljöpolitiken om att hantera externaliteter, dvs saker som vi gör som gynnar oss själva men får dåliga konsekvenser för andra. Det är kanske bra för mig att dumpa bly i ån men inte för dem som fiskar nedströms. Jag kanske vinner på att starta en cementfabrik på min tomt, men för grannen som måste sova med hörselskydd är det en förlust.

Det finns alltså behov av att reglera externaliteter. En stor del av detta tillgodoses av en stark äganderätt - vilket exempelvis innebär att en markägare kan kräva skadestånd för miljöskador på dennes mark - men miljöproblem uppstår ofta kring resurser som det är opraktiskt att göra till föremål för privat ägande, såsom luft och hav. För de områdena är därför en kompletterande lösning att de externa miljöeffekterna görs interna genom i första hand avgifter på och i andra hand gränsvärden för miljöskadlig verksamhet. De här styrmedlen ska vara så generella som möjligt och ge maximal flexibilitet på i övrigt fria marknader. Detta är grunden för Liberala partiets miljöpolitik.

Den miljöpolitik som förs av riksdagspartierna skiljer sig på många sätt från vår. För det första omfattar den politiska mål som vi inte ställer oss bakom, såsom förnyelsebara energislag, "kretsloppsamhälle", närproducerat och ekologisk odling. Alla de här sakerna kan vara dellösningar på miljöproblem men är inga legitima politiska mål i sig.

För det andra använder den sig av en rad ytterligare tvångsmedel som subventioner, skattelättnader och grön upphandling. Dessa blir alla överflödiga och i själva verket skadliga för samhället, om de generella styrmedlen är införda på rätt sätt. För det tredje är den full av detaljregleringar av enskilda produkter och verksamheter som på samma sätt saknar motivering i närvaro av generella regleringar mot miljöfarlig verksamhet.

Liberala partiet kräver att miljöbalken görs om efter huvudprincipen om internalisering av externa miljökostnader. Avgifter används på områden där ett effektivt och rättvist äganderättssystem blir svårt att införa, t.ex. luftföroreningar från fabriker. De pengar staten får in på detta sätt ska i första hand kanaliseras ut till de individer eller juridiska personer som drabbas av miljöförstöringen. I den mån detta inte går ska övriga skatter sänkas med motsvarande belopp.

Liberala partiet anser att alla subventioner för miljövänliga alternativ inklusive systemet med gröna el-certifikat ska avvecklas, dels för att subventionerna är principiellt obefogade, dels för att staten aldrig kan veta vilka alternativ som är långsiktigt hållbara. Vi vill också avskaffa grön offentlig upphandling. Miljön får bara vara vägledande i den mån myndigheten ifråga kan visa att ett visst alternativ ger en hälsofördel inom verksamheten. Övriga miljöaspekter regleras med generella styrmedel som avspeglas i priset.

Det finns skäl att begränsa klimatpåverkan från utsläpp av växthusgaser. De regleringar vi har idag är dock betydligt mer långtgående än vad som kan motiveras sett till de förväntade konsekvenserna av växthuseffekten, och de

drastiska åtgärder som bland annat EU förespråkar är helt befängda. Dessutom präglas klimatpolitiken av planekonomisk regleringslusta med märkligheter som förbud mot glödlampor och TV-apparater med hög stand by-förbrukning.

Liberala partiet kräver att alla existerande regleringar, subventioner och skatter som syftar till att begränsa klimatpåverkan ersätts med en enhetlig växthusskatt. Vidare ska nivån på skatten sättas för att ge en minimal förväntad sammanlagd kostnad för å ena sidan klimatpåverkan och å andra sidan åtgärderna för att begränsa dem. Det innebär sänkningar av de nuvarande skatterna på energi och fossila bränslen i Sverige. Till exempel skulle växthusskatten på bensin enligt miljöekonomiska studier motsvara omkring 20 öre per liter.

Ett annat krav från Liberala partiet är att IPCC fräntas sitt uppdrag att skapa vetenskaplig konsensus kring klimatförändringarna. Politiskt måste man komma överens, men vetenskap frodas inte i ett påtvingat konsensusklimat. Tvärtom måste olika uppfattningar få konkurrera fritt på de villkor som vetenskapen normalt verkar under för att vi ska få bästa möjliga kunskapsunderlag.

===

Skatter

De offentliga utgifterna motsvarar idag närmare 55% av BNP, vilket är högst i världen. Den stat som Liberala partiet förespråkar kommer att ha betydligt färre uppgifter, och därför betydligt mindre utgifter. Skattenivån ska sänkas därefter. Det moraliskt rätta i en så låg skatt som möjligt kan motiveras på flera sätt; den som arbetat in en viss mängd pengar kan rimligtvis sägas ha rätt till dessa pengar. Beskattning blir därför orätt. Privat handskande av pengar är också ekonomiskt avsevärt effektivare, på så sätt att man får mer för motsvarande pengar som används privat än via det offentliga.

Det är inte bara storleken av skatten som har betydelse, utan även sättet den tas ut på. Det viktigaste är genomskinlighet för allmänheten. Dagens skatteuttag är uppdelat på många poster, till stor del för att få den att verka mindre än den är. För den skattesats som eventuellt skulle behövas för de legitima statliga verksamheterna vill LP därför ha en enkel platt inkomstskatt som överskådligt redovisas för skattebetalaren. Detta ska ersätta dagens inkomstskatter, momser och arbetsgivaravgifter. Punktskatter och andra undantag ska avvecklas.

===

Skola och utbildning

Det finns inget skäl att vänta sig att politiker i allmänhet är särskilt väl skickade att driva skolor och utveckla pedagogik. Därför är det i grunden dåligt att majoriteten av utbildningsväsendet utgår från och bedrivs i politiskt styrda organisationer. Liberala partiet vill förändra den ordningen.

På sikt vill vi helt befria utbildningssektorn från statlig inblandning både vad gäller reglering, utförande och finansiering. Men sådana reformer tar lång tid att genomföra och förbereda samhället för, om de inte ska riskera att förstöra saker som trots allt fungerar. På kort sikt har vi därför inte för avsikt att göra stora förändringar, utan nuvarande system ska finnas kvar i ungefär samma form under åtminstone en mandatperiod.

Inom det systemet finns det dock saker vi vill utveckla i frihetlig riktning. På grund- och gymnasieskolenivå vill vi öppna för friskolor att ta ut avgifter för specifika ändamål utanför ordinarie kursplan, såsom utflykter och extraundervisning. Vi vill också att kommuner ska få privatisera sina skolor. Konfessionella och vinstdrivna skolor ska vara tillåtna som idag.

Vad gäller högre utbildning vill vi införa fri antagning. Det ska stå varje högskola fritt att bestämma hur många elever man ska ta in på respektive kurs

eller program så länge kvaliteten upprätthålls.

===

Utrikespolitik

Utrikespolitiken har två huvudsakliga mål: handel och säkerhet. Internationell handel är något som alla inblandade parter tjänar på och Liberala partiet ska verka för tull- och reglerfri handel med övriga världen. För att öka den internationella säkerheten kan viss verksamhet för att understödja frihetliga processer i andra länder godtas.

===

<http://www.liberalapartiet.se>
2011